

**РАДІОЖУРНАЛІСТИКА, ПОДКАСТИНГ:
РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ПРАКТИКОЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ**

Журавська О. В.

кандидат філологічних наук,

*доцент кафедри журналістики та нових медіа
Київського університету імені Бориса Грінченка*

м. Київ, Україна

Практикозорієнтований підхід у підготовці журналістів є, безумовно, позитивною тенденцією сучасного українського освітнього процесу, бо разом із технічним забезпеченням, співпрацею із представниками медійної сфери надає студентами можливості для формування й удосконалення професійних умінь і навичок і закріплення на практиці теоретичних знань.

І цілком очевидно, що цей підхід потребує особливої уваги до змісту й форм навчання. Адже проблема не тільки в необхідності вивести журналістикознавство з-під опіки філології, адже теоретична база, яку формують гуманітарні науки, медійному фахівцю потрібна. Зокрема, йдеться про уміння створювати логічні й цікаві тексти.

Так, за результатами дослідження якості журналістської освіти, проведеного 2018-го р., 23% медійників-практиків зазначили, що випускникам ЗВО бракує умінь писати журналістські матеріали, а 55 % зазначили, що студенти мінімально володіють практичними навичками «писати тексти», не готові «швидко змінюватись, перенавчатись», не вміють працювати в команді, організовувати свій час і виділяти пріоритети тощо [2, с. 34-42].

З іншого боку, опитані для дослідження студенти, говорять, що отримана в ЗВО теоретична база серйозна, ґрунтовна, але не

має зв'язку із реальністю роботи в медіа [2, с. 34-42] і, так само, як і медійники-роботодавці, визначають пріоритетом уміння писати тексти, констатуючи, що в процесі навчання не отримали достатніх знань. Привертає увагу той факт, що саме робота зі словом, текстовим матеріалом стоїть у студентів на рівні із аналітичними вміннями (збір і перевірка інформації, аналіз документів тощо), технічними навичками (монтаж, верстка, обробка фото, аудіо, відео) і є базовим складником журналістської компетентності [2, с. 34-42].

Відповідно, завданням викладача журналістських спеціальностей є, з одного боку, пошуки нових форматів подачі теоретичного матеріалу для «цифрових людей», тобто представників покоління Z і мілленіалів [3], а також завдань, що переводять теорію в практичну площину. Визначимо стратегічні напрямки такої методологічної роботи на прикладі навчальної дисципліни «Радіожурналістика», що викладається у студентів 2-го курсу в 4-му семестрі (бакалаврська підготовка) [4].

Передбачається 6 змістових модулів, що поступово ознайомлюють із процесом радіовиробництва: це основи менеджменту й маркетингу (принципи роботи радіоорганізацій України, формати радіостанцій і специфіка їхнього контенту, верстка, сітка мовлення); виражальні засоби радіомовлення й створення текстових журналістських матеріалів для радіо; жанрова система й особливості підготовки новинних випусків; практична робота із інформаційними радіожанрами, зокрема живим і монтованим репортажем; практична робота із аналітичними жанрами радіожурналістики; інфотейнмент і розважальні передачі радіо; підготовка пілотного випуску авторської радіопередачі (екзаменаційний проєкт).

Самостійна робота студентів передбачає добір інформації, аналіз необхідних матеріалів, написання і корегування текстів, начитування, запис і монтаж як в навчальних аудиторіях.

зокрема в студії, так і поза їхніми межами (на різноманітних локаціях).

Взаємодіють викладачі і студенти у процесі роботи на платформі Moodle, доступ до якої здійснюється і з мобільних пристроїв, у межах сертифікованого курсу «Радіожурналістика». За рахунок мультимедійності платформи, можливості користування гіперпосиланнями викладач значно розширює інформаційні межі курсу.

Готові роботи розміщуються на платформах подкастів й у соцмережах, що потребує активізації знань у галузі SMM. Таким чином, освоєння радіовиробництва супроводжуються і роботою в одному з найперспективніших медійних напрямків майбутнього – подкастингом.

Практичні навички роботи в ефірі студенти відпрацьовують у студії, запроваджуючи проєкт студентської інтернет-радіостанції Radio BG.

Для перевірки правильності обраної методики й можливостей її зміни або часткового удосконалення було проведено анонімне опитування за допомогою Google форми серед студентів віком від 18 до 21 року (загалом 43), які пройшли курс «Радіожурналістики».

30% з опитаних студентів уже мають досвід роботи на радіо (Українське радіо, Громадське радіо, радіо «Аристократи», «Украинское народное радио 105FM») – самостійний чи як результат проходження запропонованої університетом навчальної та виробничої практики; 65,1 % – планують працювати на радіо за можливості, 7 % – мріють працювати на радіо і 27,9% визначилися, що працювати на радіо не будуть.

Як корисні для практики знання, отримані в процесі вивчення курсу, визнали 60,5% студентів, а 90,7 % визнали курс корисним для професійного становлення.

Джерелом теоретичних знань для студентів курсу були:

- підручник – 46,5 %;
- статті з радіожурналістики – 66,5%;
- тести електронних лекцій (платформа Moodle) – 93 %.

Крім того, спостерігаємо тенденцію до збільшення кількості прослуховувань радіопередач у процесі опанування новими знаннями, оскільки аналітична робота із готовим журналістським матеріалом є важливим компонентом навчального процесу з дисципліни (див. рис. 1 і 2).

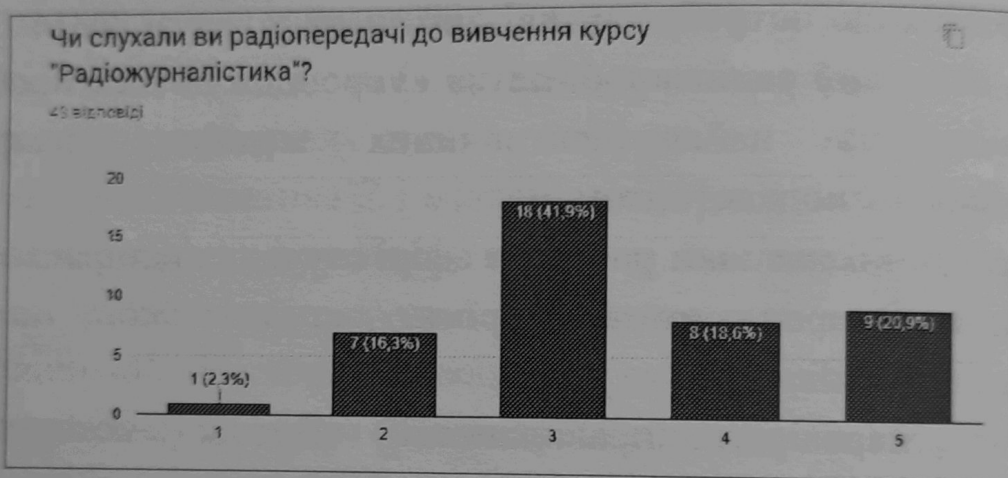

Рис. 1. Кількісні показники прослуховування радіопередач до вивчення радіожурналістики

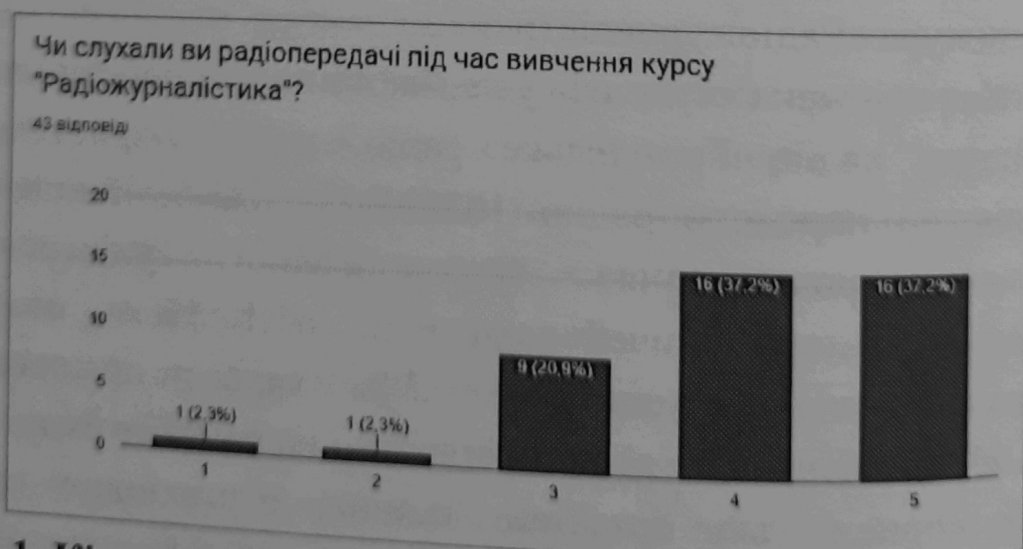

Рис. 1. Кількісні показники прослуховування радіопередач під час вивчення радіожурналістики

Зазначимо, що це було і одним із найскладніших завдань. Воно менше за інші подобається студентам, оскільки їх, як правило, не зацікавлює зміст передач (попри те, що мають можливість самостійно обирати об'єкти дослідження) та доводиться витратити багато часу на копітку роботи.

В цілому ж? практичні завдання студенти визнають такими, що дозволяють розкрити свій творчий потенціал і навчитися нового, тож наведемо деякі їхні відповіді: «Завдання, в яких ми робили репортажі. Це була цікава практика, адже для мене репортаж – це один з найскладніших жанрів; «бліц-опитування, зникає страх підходити до чужих людей»; «Вокс-популі, коментар, репортажі. Тому що, це робота з людьми»; «Завдання, де треба було створювати свій радіонарис, огляд, репортаж. Тому що це практичні навички і вже доробок до портфолію»; «Запис власних новинних випусків, тому що надалі планую працювати у новинній журналістиці»; «Завдання пов'язані з монтажем (особливо нариси), тому що це практичні навички, які мене цікавлять вже багато років»; «Створення радіонарису, тому що вперше спробувала застосувати всі практичні знання. Це змога виявити творчість».

Позитивно оцінюють екзаменаційну роботу зі створення пілотного проєкту власної радіопередачі 95,3 % студентів, передусім тому, що робота над ним дає змогу спробувати себе в різних ролях: попрацювати журналістом, ведучим, редактором, продюсером тощо.

Перспективним є робота із підготовки електронного навчального підручника радіожурналістики, який дозволить раціонально поєднати теорію із практичними завданнями, що активізують пізнавальну діяльність студентів, сприяють формуванню умінь і навичок для роботи в медійній сфері.

Література:

1. Журавська О.В. Робоча навчальна програма «Радіожурналістика». Київ: Київський університет імені Б. Грінченка. 2019. 24 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26741/1/O_Zhuravska_RZh.pdf

2. Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти. Київ: «Детектор медіа». 2018. 72 с. URL: <https://cutt.ly/oeBBGBW>

3. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії. Народна освіта. Вип.1 (34). 2018. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229

**ФОРМУВАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ
ДО АНАЛІЗУ ФЕНОМЕНУ МЕДІАКУЛЬТУРИ**

Завгородня Л. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри видавничої справи,
редагування і теорії інформації
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна*

Поняття «медіакультура» належить до базових категорій університетської підготовки фахівців із соціальних комунікацій. Тому цілеспрямоване формування в здобувачів освіти саме міждисциплінарного розуміння медіа культури забезпечує адекватне використання цього феномену в майбутній професійній діяльності.